

PODIUM CIRCULAIR

NATUURINCLUSIEVE LANDBOUW IN HET GROENE WOUD

Is er landbouw mogelijk die in alles rekening houdt met het belang van de natuur? Die goed is voor een gezond microklimaat en de biodiversiteit, helpt bij de klimaatadaptatie, het waterbeheer ondersteunt, bijdraagt aan een circulaire economie, de vruchtbaarheid van de bodem herstelt door meer organische stof in te brengen en zo CO² vastlegt? En ook nog aantrekkelijke voedselproducten aflevert en de boer een fatsoenlijk inkomen bezorgt? Op veel plekken in Brabant wordt gestudeerd op verschillende vormen van deze “natuurinclusieve landbouw”. We praten over het nieuwe gemengd-bedrijf, over voedselbossen, rijenteelt of permacultuur. Je zou verwachten dat de natuurinclusieve landbouwbedrijven in Brabant er ook werkelijk snel komen.

Dat blijkt in de praktijk toch ingewikkeld. Zo leeft er in Helvoirt het idee om in het gebied “De Margriet” ca 30 hectare landbouwgrond te ontwikkelen tot natuurinclusieve landbouw, aansluitend bij het natuurgebied van de Loonse en Drunense Duinen. Eigenaar is de gemeente Helvoirt, ziet er veel in maar er is mede in het licht van de komende gemeentelijke opsplitsing waardoor het gebied De Margriet binnen de gemeente Vught komt te liggen bestuurlijke onzekerheid op tal van gebieden. De belangen zijn verdeeld, de een heeft de kosten en de ander de opbrengsten. Hoe groot is het draagvlak? Bij boeren, bij burgers? Wie neemt het initiatief? De grond is in gebruik bij een aantal boeren, die met veel vragen zitten. Kunnen ze daar hun mest nog kwijt? De verandering vraagt tijd, wie wil daarin investeren? Welke inrichting of bedrijfsvorm past hier het best bij? Wie zijn de stakeholders? Heeft de omgeving er ook iets over te zeggen?

Na een jaar praten lijkt het proces vast te lopen in een knoop van vragen. Het zou mooi zijn als in de Helvoirtse samenleving, met de boer in een hoofdrol, een proces op gang komt waarin niet de vragen maar juist de kansen de toon zetten. En kan een kunstenaar in een dergelijk proces de creatieve ruimte scheppen om de neuzen dezelfde kant op te krijgen en het proces tot een goed einde te brengen?

Op 23 januari 2019 willen wij – onder meer geïnspireerd door **Wouter van Eck als key-note spreker** – van gedachten wisselen over het brede scala van mogelijkheden in de natuurinclusieve landbouw. De eerste bijeenkomst van Podium Circulair in 2019 wordt gehouden in De Kleine Aarde in Boxtel en begint om 19.00 uur. Het concrete programma ontvangt u in de tweede week van januari.

(wordt vervolgd)